

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 144/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 21/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sähkömarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkömarkkinalain (588/2013) 8 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 4 momentti, 47, 49 ja 74 §, 76 § ja siirretään se lakiin lisättävään 11 a lukuun ja 87 §:n 2 momentti, sekä lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1430/2014, uusi 27 a kohta sekä lakiin uusi 49 a, 49 b ja 75 a §, 11 a luku ja 86 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

27 a) *sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköllä* 8 §:ssä tarkoitetun järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tytäryhtiötä, joka hoitaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kuuluvia tehtäviä ja toimii luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä näissä tehtävissä;

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

8 §

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkolupa

Hakijan, joka hakee järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkolupaa, on 6 ja 7 §:ssä säädettyjen vaatimusten lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) hakija on järjestänyt tasesähköyksikön toiminnot erillisen toimintayksikkönsä tai kokonaan omistamansa tytäryhtiön tehtäväksi;
- 2) hakija on järjestänyt valtakunnallisen taseselvityksen hoitamiseen liittyvät toiminnot tasesähköyksikön tehtäväksi tai toisista ETA-valtioista olevien kantaverkonhaltijoiden kanssa yhteisesti omistamansa osakkuusyhtiön tehtäväksi;
- 3) hakija on järjestänyt sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hoitamiseen liittyvät toiminnot kokonaan omistamansa tytäryhtiön tehtäväksi.

22 §

Verkonhaltijan tehtävät sähköntoimitusten mittauksessa

Verkonhaltijan on järjestettävä sähköverkkossaan taseselvityksen ja laskutuksen perustana oleva sähköntoimitusten mittaus sekä mittautustietojen rekisteröinti ja ilmoittaminen sähkömarkkinoiden osapuolille. Taseselvityksessä ja laskutuksessa tarvittavat mittautustiedot on ilmoitettava sähkökäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti.

Tarkempia säännöksiä sähköntoimitusten mittauksesta sähköverkoissa annetaan valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea:

- 1) sähkökäyttöpaikan ja voimalaitoksen varustamista mittauslaitteistolla;
- 2) mittauslaitteistolle ja -järjestelmälle asetettavia vaatimuksia;
- 3) mittauslaitteiston lukemista;
- 4) mittautustiedon toimittamista sähkömarkkinoiden osapuolien hyödynnettäväksi;
- 5) mittauspalveluissa käytettävää aikajaotusta.

5 luku

Kantaverkkoa ja kantaverkonhaltijaa koskevat säännökset

47 §

Valtakunnallinen taseselvitys

Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa vastualueensa sähkötaseen sekä vastualueensa tasevastaavien sähkötaseiden selvittämisestä (*valtakunnallinen taseselvitys*). Valtakunnallisessa taseselvityksessä selvitetään kunkin taseselvitysjakson osalta tasesähköyksikön ja tasevastaava-

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

vien väliset tasepoikkeamat sekä tasesähköyksikön ja muiden kantaverkonhaltijoiden vastualueilla toimivien tasesähköyksiköiden väliset tasepoikkeamat.

49 §

Sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittäminen

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tehtävänä on sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittäminen vastualueellaan yhteistyössä sähköalan yritysten kanssa. Kehittämistoiminnalla on edistettävä tehokkaasti sekä sähkömarkkinoiden osapuolien, verkonhaltijoiden ja tasevastaavien kannalta tasapuolisesti ja syrjimättömästi toteutettua sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämää tiedonvaihtoa sekä tiedonvaihdon tietoturvan asianmukaista tasoa. Lisäksi kehittämistoiminnalla on edistettävä kysyntäjoustopuolien ja muiden lisäarvopalvelujen kehittämistä sekä pienimuotoisen sähköntuotannon verkkoon pääsyn edellytyksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tiedonvaihdon kehittämiseen kuuluvat ainakin:

- 1) tiedonvaihtoon liittyvien menettelytapojen ja standardien kehittäminen ja niihin liittyvään kansainväliseen kehitystyöhön osallistuminen;
- 2) sähköalan yritysten tiedonvaihtoon käyttämien tietojärjestelmien yhteensopivuuden ja tiedonvaihdon oikeellisuuden edistäminen;
- 3) tiedonvaihtoon liittyvien menettelytapojen ja standardien muuttamista koskevien ehdotusten tekeminen ministeriölle;
- 4) tiedonvaihtoon liittyvä tiedottaminen, koulutus ja neuvonta.

49 a §

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut

Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa vastualueellaan jakeluverkoissa käytävän sähkökaupan markkinaprosessien edellyttämän tiedonvaihdon ja -hallinnan keskitetystä järjestämisestä ja taseselvityksestä jakeluverkoissa (*sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut*). Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja ovat:

- 1) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan asiakastietojen ja sähkönkäyttöpaikkatietojen ylläpito;
- 2) vähittäismyyntin ja sähkönjakelun asiakassopimusprosessien edellyttämän tiedonvaihdon järjestäminen;
- 3) laskutuksen ja taseselvityksen perustana olevien mittaustietojen tiedonvaihdon järjestäminen;
- 4) sähköntoimitusten ja sähkönjakelun katkaisu- ja kytkentäprosessien tiedonvaihdon järjestäminen;
- 5) jakeluverkonhaltijan tuote- ja laskurivitietojen ylläpidon järjestäminen sekä vähittäismyyntijän tuote- ja laskurivitietojen ylläpitomahdollisuuden järjestäminen;
- 6) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan osapuolittietojen välittäminen;
- 7) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan asiakkaan pääsyn järjestäminen sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön hallussa oleviin omiin tietoihinsa;
- 8) sähkökauppojen taseselvitys jakeluverkoissa ja taseselvitykseen liittyvän tiedonvaihdon järjestäminen;

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

9) edellä 1—8 kohdassa tarkoitettujen palvelujen kattamien tietojen säilyttäminen.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on ylläpidettävä ja kehitettävä 1 momentissa tarkoitettuja toimintojaan ja palveluitaan sekä niiden hoitamiseen tarvittavia järjestelmiään ja rajapintoja toisten sähköalan yritysten järjestelmiin siten, että palvelut ja järjestelmät toimivat tehokkaasti ja niiden käytettävyys on helppoa, niiden tietoturvan taso on asianmukainen ja edellytykset tehokkaasti toimiville sähkön vähittäismarkkinoille voidaan turvata.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on tarjottava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita vähittäismyyjille ja jakeluverkonhaltijoille tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmissä käsiteltävien henkilötietojen ja liikesalaisuuksien sekä maanpuolustuksen, poikkeusoloihin varautumisen ja väestönsuojelun sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjen kannalta arkaluontoisten tietojen tietoturva on järjestetty asianmukaisesti.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on huolehdittava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta. Riskienhallinnassa on otettava huomioon:

- 1) järjestelmien ja tilojen turvallisuus;
- 2) tietoturvahäiriöiden ja häiriöiden käsittely;
- 3) liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta;
- 4) seuranta, tarkastukset ja testaukset;
- 5) mahdollisten kansainvälisten standardien noudattaminen.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava viipymättä Energiavirastolle sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvista merkittävistä häiriöistä ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kohdistuvista tai niitä uhkaavista merkittävistä tietoturvaloukkauksista taikka muista tapahtumista, jotka estävät näiden palvelujen toimivuuden tai häiritsevät niitä olennaisesti. Ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan 29 a §:ssä säädettyä menettelyä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

49 b §

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tiedonvaihtopalvelujen maksut

Edellä 49 ja 49 a §:ssä tarkoitettujen tehtävien rahoitetaan erillisillä maksuilla, joita järjestelmävastaava kantaverkonhaltija on oikeutettu keräämään kantaverkkopalvelun, tasepalvelun ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjiltä. Maksuilla voidaan kattaa järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle tehtävien hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset ja kohtuullinen voitto. Maksujen määräytymisperusteiden tulee olla tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön palvelumaksujen tulee perustua käyttäjien hyödyntämiin palveluihin. Maksut eivät saa perustua yksikön 49 a §:n perusteella keräämien tietojen markkina-arvoon.

Maksut ja niiden määräytymisperusteet on julkaistava.

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

74 §

Taseselvitys

Verkonhaltija ja tasevastaava ovat velvollisia huolehtimaan taseselvityksestä. Taseselvityksen tulee perustua sähkön mittaukseen tai mittauksen ja tyyppikuormituskäyrän yhdistelmään sekä toimituksia koskeviin ilmoituksiin. Jos taseselvitysjakso on tunteja lyhyempi, jakeluverkkoon liitetyn käyttöpaikan tai voimalaitoksen tuntimittauslaitteiston mittaama tuntienergia on jaettava taseselvityksessä kuormituskäyrän tai muun säädetyn laskentasäännön mukaisesti kysymyksessä olevaan tuntiin sisältyville taseselvitysjaksoille. Tarkemmat säännökset taseselvityksessä käytettävistä menetelmistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Sen lisäksi, mitä 4 luvussa säädetään verkkopalveluista, on taseselvityspalveluja tarjottava tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin sähkömarkkinoiden osapuolille. Taseselvityspalvelujen tarjonnassa ei saa olla perusteettomia eikä sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

75 a §

Velvollisuus käyttää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita

Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan, joka harjoittaa sähköverkkotoimintaa jakeluverkoissa, on käytettävä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmät ja tiedonsiirtoon käyttämät järjestelmät toimivat yhteensopivasti sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tietojärjestelmien kanssa. Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on huolehdittava vastuulleen kuuluvan, sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle toimittamansa tiedon virheettömyydestä sekä toimittamansa virheellisen tiedon korjaamisesta viipymättä.

11 a luku

Sähkökaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon hallinta

75 b §

Sähkökaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon hallinta

Sähköalan yrityksen on ylläpidettävä ja kehitettävä sähkökaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyviä toimintojaan ja palveluitaan sekä niiden hoitamiseen tarvittavia järjestelmiään sekä yhteyksiä näihin toimintoihin liittyvien toisten sähköalan yritysten järjestelmiin siten, että palvelut ja järjestelmät toimivat tehokkaasti ja niiden käytettävyys on helppoa, niiden tietoturvan taso on asianmukainen ja edellytykset tehokkaasti toimiville sähkömarkkinoille voidaan turvata.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen järjestämisestä säädetään 5 luvussa.

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

75 c §

Sähkökaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon säilyttäminen

Sähköalan yrityksen on säilytettävä tässä laissa säädettyjä, sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin, sähkökaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyviä tehtäviä tai velvollisuuksia suorittaessaan tai täyttäessään saamansa tiedot kuuden vuoden ajan tapahtumasta, jota tieto koskee tai, jos kysymyksessä on sopimusta koskeva tieto, kuuden vuoden ajan sopimuksen päättymisestä. Henkilötiedot on poistettava sähköalan yrityksen rekisteristä tämän ajan päätyttyä, ellei niiden käsittelyyn tämän ajan jälkeen ole muuta oikeusperustetta.

75 d §

Henkilötunnuksen käyttäminen henkilön yksilöimiseksi

Henkilön yksiselitteiseksi yksilöimiseksi sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluissa voidaan käyttää henkilötunnusta tai muuta tunnistetta, joka täyttää henkilötunnusta vastaavat ominaisuudet henkilön yksilöimiseksi. Sen lisäksi, mitä muutoin säädetään henkilötunnuksen käsittelystä, sähköalan yritys saa käsitellä henkilötunnusta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä tai velvollisuuksiensa suorittamiseksi tai täyttämiseksi. Lisäksi vähittäismyyjä tai jakeluverkonhaltija saa käsitellä henkilötunnusta myös loppukäyttäjäasiakkaansa yksiselitteiseksi yksilöimiseksi.

75 e §

Loppukäyttäjän ja sähköntuottajan oikeus itseään koskevan tiedon hyödyntämiseen

Verkonhaltijan on luovutettava loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle jäljennös loppukäyttäjän tai sähköntuottajan omaa sähkönkäyttöä ja sähköntuotantoa koskevista mittaus- ja kulutustiedoista, jotka verkkonhaltija on kerännyt sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteistosta. Tiedot on luovutettava koneluettavassa ja helposti muokattavassa vakiotietomuodossa sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tietojen muodosta ja tietojen luovuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

Sähköalan yrityksen on luovutettava asiakkaanaan olevalle loppukäyttäjälle tai tämän nimeämälle taholle tiedot loppukäyttäjän sähkönsopimuksesta sekä muut tätä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen sähköntoimittajan vaihtamista varten.

Vähittäismyyjä ja jakeluverkonhaltija voivat osoittaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttajaksi. Tiedot on luovutettava loppukäyttäjälle ilman erillistä korvausta.

75 f §

Loppukäyttäjään yhdistettävissä olevan tiedon luovuttaminen

Sähköalan yrityksellä on oltava loppukäyttäjän nimenomainen suostumus luovuttaa toiselle loppukäyttäjään yhdistettävissä oleva mittaus- tai kulutustieto, joka koskee loppukäyttäjän säh-

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

könkäyttöä tai -tuotantoa, sekä muu tieto, jota loppukäyttäjä tarvitsee sähköntoimittajan vaihtamiseen, jos se on saanut mainitun tiedon haltuunsa suorittaessaan tai täyttäessään tässä laissa säädettyjä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin, sähkökaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen tai taseselvitykseen liittyviä tehtäviään tai velvoitteitaan. Tiedon saa kuitenkin luovuttaa ilman loppukäyttäjän suostumusta, jos luovutus:

- 1) on tarpeen tiedon luovuttajan tässä tai muussa laissa säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi;
- 2) on tarpeen tiedon vastaanottajan tässä tai muussa laissa säädetyn tiedonsaantioikeuden täyttämiseksi;
- 3) on tarpeen sähköalan yrityksen ja loppukäyttäjän välisen sopimuksen täyttämiseksi, sähköalan yrityksen ja loppukäyttäjän väliseen sopimukseen perustuvan asiakassuhteen hoitamisessa tai sähköalan yrityksen ja loppukäyttäjän väliseen asiakassuhteeseen liittyvän tässä tai muussa laissa säädetyn velvoitteen täyttämiseksi;
- 4) on tarpeen rakennuksen tai sen osan tai siinä olevan omaisuuden suojelemiseksi sähkönsiirron, -jakelun tai -toimituksen keskeytyksestä aiheutuilta vahingoilta tai tällaisen vahingon selvittämiseksi ja luovutettavan tiedon vastaanottajana on rakennuksen tai sen osan omistaja tai haltija taikka rakennusta koskevan liittymissopimuksen osapuoli;
- 5) tapahtuu sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköstä Tilastokeskukselle ja on tarpeen Tilastokeskuksen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi;
- 6) tapahtuu sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköstä ja on tarpeen yleistä energiemarkkinoihin tai energian käyttöön liittyvää tieteellistä tutkimusta tai yleistä energiemarkkinoihin tai energian käyttöön liittyvää päätöksentekoa palvelevaa viranomaispalvelusta varten.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö ei saa luovuttaa 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa sellaisia tietoja, joiden perusteella loppukäyttäjä ja tämän sopimuspuoli voidaan tunnistaa suoraan. Yksikkö saa tällöin kuitenkin antaa käyttöoikeuden tietoihin, joiden perusteella loppukäyttäjä voidaan tunnistaa välillisesti. Luovutettuja tai käyttöoikeuden kautta saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen, ellei sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö anna siihen lupaa.

76 §

Salassapitovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Sähköalan yritys on velvollinen pitämään salassa tässä laissa, sähkökauppa-asetuksessa tai energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa asiakkaansa tai muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden, jollei tiedon ilmaiseminen toiselle perustu tässä laissa tai mainituissa asetuksissa säädettyyn oikeuteen tai se, jonka hyväksi vaihtolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Sähköalan yritys on velvollinen pitämään salassa tässä laissa tai sähkökauppa-asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa tiedon, joka koskee:

- 1) maanpuolustusta palvelevia rakenteita, laitteita tai järjestelmiä, maanpuolustuksen kannalta muutoin merkityksellisiä kohteita tai puolustusvalmiuteen varautumista, jollei ole ilmeistä, että tiedon ilmaiseminen ei vahingoita eikä vaaranna maanpuolustuksen etua;
- 2) poikkeusoloihin varautumista tai väestönsuojelua, jos tiedon ilmaiseminen vahingoittaisi tai vaarantaisi turvallisuutta tai sen kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista;

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

3) tieto- ja viestintäjärjestelmiin kuuluvia rakenteita, laitteita tai kohteita tai tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä, jollei ole ilmeistä, että tiedon ilmaiseminen ei vaaranna tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjen toteutumista.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle. Salassapitovelvollisuus koskee myös sähköalan yrityksen toimitusjäsentä ja varajäsentä ja sen palveluksessa tai toimeksiannosta työskentelevää henkilöä, joka tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan on saanut tietää salassa pidettävän seikan.

Sähköalan yrityksellä on kuitenkin velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus niitä saada.

Sähköalan yritys ja tässä pykälässä tarkoitettu henkilö eivät saa käyttää salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja omaksi hyödykseen eivätkä toisen hyödyksi tai vahingoksi.

86 a §

Loppukäyttäjältä ennen sopimuksen tekemistä pyydettävät tiedot

Loppukäyttäjältä on pyydettävä sähköverkkosopimuksen ja sähkönmyyntisopimuksen tekemistä varten ainakin seuraavat tiedot:

- 1) loppukäyttäjän nimi ja yhteystiedot;
- 2) tiedot loppukäyttäjän yksiselitteiseksi yksilöimiseksi;
- 3) sopimuksen kohteena olevan sähkökäyttöpaikan osoite.

87 §

Sopimuksen tekeminen

Kutakin sähkökäyttöpaikkaa koskevan sähköverkkosopimuksen ja sähkönmyyntisopimuksen saa tehdä vain samalle loppukäyttäjälle tai samoille loppukäyttäjille. Sähköverkkosopimus ja sähkönmyyntisopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ajankohdasta, jolloin 49 a §:ssä tarkoitettujen sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut on otettava käyttöön, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Vähittäismyyjä ja jakeluverkonhaltija saavat sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon saakka poiketa 87 §:n 2 momentissa säädetystä velvollisuudesta tehdä sähkönmyyntisopimus ja sähköverkkosopimus samalle loppukäyttäjälle tai samoille loppukäyttäjille.

Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan, jolla on velvollisuus käyttää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita, on toteutettava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton edellyttämät valmistelutoimet ennen palveluiden käyttöönottoa. Valmistelutoimet on tehtävä järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan yhteistyössä sähköalan yritysten kanssa laatiman sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tietokonversiosuunnitelman ja

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

käyttöönottosuunnitelman mukaisesti. Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta itselleen suunnitelma, joka sisältää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton edellyttämät valmistelutoimet tietokonversiosuunnitelman ja käyttöönottosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaa on täydennettävä tarvittaessa. Suunnitelma ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava Energiavirastolle ja järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle. Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on toimitettava Energiavirastolle ja järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle näiden pyynnöstä tarpeelliset tiedot valmistelutoimiensa toteutumisesta. Energiavirastolla on oikeus päätöksellään vaatia vähittäismyyjää ja jakeluverkonhaltijaa tekemään muutoksia suunnitelmaan tai valmistelutoimiin, jos on syytä epäillä, että suunnitelma tai valmistelutoimet eivät täytä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton vaatimuksia tai, jos on syytä epäillä, että sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönotto viivästyisi puutteellisten valmistelutoimien vuoksi.

Laki

sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:n 1 momentti ja 16 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 1 momentti laissa 1432/2014 ja 16 §:n 1 momentin 1 kohta osaksi laissa 589/2017, seuraavasti:

10 §

Energiaviraston vahvistamat ehdot ja menetelmät

Energiaviraston tulee päätöksellään (*vahvistuspäätös*) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

- 1) menetelmät verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämiseksi valvontajakson aikana;
- 2) ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskevat oikeutta käyttää nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoja;
- 3) verkonhaltijan siirtopalvelun ehdot;
- 4) verkonhaltijan liittämispalvelun ehdot ja menetelmät liittämisestä perittävien maksujen määrittämiseksi;
- 5) ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa koskevat ehdot sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta saatujen tulojen käyttämiseksi;

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

6) järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan järjestelmävastuun piiriin kuuluvien palvelujen ehdot sekä menetelmät palveluista perittävien maksujen määrittämiseksi;

7) järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen ehdot sekä menetelmät järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittämistehtävästä ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluista perimien maksujen määrittämiseksi.

---

16 §

Seuraamusmaksu

Elinkeinonharjoittajalle voidaan määrätä seuraamusmaksu, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta:

- 1) rikkoo tai jättää noudattamatta sähkömarkkinalain:
    - a) 18, 20—24, 24 a, 24 b, 25, 26, 43, 53, 53 a tai 54—56 §:n säännöksiä verkkoon pääsyn ja verkkopalvelujen järjestämisestä tai verkkopalvelujen hinnoittelusta;
    - b) 19, 40, 41 tai 50—52 §:n säännöksiä sähköverkon kehittämisestä tai verkon toiminnan laatuvaatimuksista;
    - c) 30 §:n säännöksiä kantaverkonhaltijan ja oikeudellisesti eriytetyn jakeluverkonhaltijan oikeudesta harjoittaa sähkön hankintaa ja toimitusta taikka 60 tai 61 §:n säännöksiä oikeudellisesti eriytetystä jakeluverkkotoiminnasta;
    - d) 33 tai 34 §:n säännöksiä liiketoimintaa tai toimenpidettä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta tai 37 §:ssä säädettyä liiketoiminnan täytäntöönpanoa tai toimenpiteen toteuttamista koskevaa kieltä;
    - e) 42, 45—47 tai 49 a §:ssä säädettyjä kantaverkonhaltijalle kuuluvia tehtäviä tai niihin liittyviä velvoitteita;
    - f) 57 tai 69 §:n säännöksiä jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän laskutuksesta;
    - g) 65 §:ssä säädettyä voimalaitoksen huoltoseisokkia koskevaa ilmoitusvelvollisuutta tai Energiaviraston päätöstä huoltoseisokin siirtämisestä;
    - h) 66 §:n säännöksiä sopimustietojen säilyttämisestä;
    - i) 67 §:n säännöksiä toimitusvelvollisuudesta tai siihen liittyvistä velvoitteista;
    - j) 73 tai 75 §:n säännöksiä sähkömarkkinoiden osapuolen tai verkonhaltijan tasevastausta tai ilmoitusvelvollisuudesta;
    - k) 74 §:n säännöksiä verkonhaltijan tai tasevastaavan taseselvitykseen kuuluvista velvollisuuksista;
    - l) 75 a §:n säännöksiä velvollisuudesta käyttää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita;
    - m) 75 b §:n säännöksiä sähkökaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon hallinnasta;
    - n) 76 §:n säännöksiä salassapitovelvollisuudesta, vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta edellyttäen, että elinkeinonharjoittaja on oikeushenkilö; taikka
    - o) 77—80 tai 82 §:n säännöksiä toimintojen eriyttämisestä;
-

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettuun lakiin (661/2009) uusi 31 a § seuraavasti:

31 a §

Tietojen luovuttaminen sähköalan yritykselle

Väestötietojärjestelmästä voidaan luovuttaa sähkömarkkina- (588/2013) tarkoitettulle jakeluverkonhaltijalle ja sähköön vähittäismyyjälle asiakkaan yksiselitteiseksi yksilöimiseksi ja oikeustoimikelpoisuuden varmistamiseksi tarpeelliset tiedot jakeluverkonhaltijan ja sähköön vähittäismyyjän asiakkaan etu- ja sukunimestä, henkilötunnuksesta tai syntymäajasta, osoite- ja muista yhteystiedoista, oikeustoimikelpoisuudesta sekä kuolinajasta tai kuolleeksi julistamisajasta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

maakaasumarkkinalain 21 ja 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maakaasumarkkinalain (587/2017) 21 ja 59 § seuraavasti:

21 §

Verkkoonpääsyn järjestäminen maakaasujärjestelmässä

Verkonhaltijan on järjestettävä edellytykset sille, että:

Eduskunnan vastaus EV 162/2018 vp

1) loppukäyttäjä voi sopia kaikista verkkopalveluista sen verkonhaltijan kanssa, jonka maakaasuverkkoon hän on liittynyt;

2) maakaasun toimittaja voi sopia verkkoonpääsyn edellyttämistä verkkopalveluista sen verkonhaltijan kanssa, jonka maakaasuverkkoon hän toimittaa maakaasua tai joka siirtää tai jakelee hänen maakaasuaan.

Verkonhaltijan on osaltaan järjestettävä edellytykset sille, että verkon käyttäjä saa asianomaiset siirto- ja jakelusopimukset tekemällä ja niihin liittyvät maksut suorittamalla oikeuden käyttää koko maakaasujärjestelmää.

59 §

Salassapitovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija ja varastointilaitteiston haltija ovat velvollisia pitämään salassa tässä laissa, maakaasuverkkoasetuksessa tai energian tukku-markkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa asiakkaansa tai muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden, jollei tiedon ilmaiseminen toiselle perustu tässä laissa tai mainituissa asetuksissa säädettyyn oikeuteen tai se, jonka hyväksi vaitiovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija ja varastointilaitteiston haltija ovat velvollisia pitämään salassa tässä laissa tai maakaasuverkkoasetuksessa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa tiedon, joka koskee:

1) maanpuolustusta palvelevia rakenteita, laitteita tai järjestelmiä, maanpuolustuksen kannalta muutoin merkityksellisiä kohteita tai puolustusvalmiuteen varautumista, jollei ole ilmeistä, ettei tiedon ilmaiseminen vahingoita eikä vaaranna maanpuolustuksen etua;

2) poikkeusoloihin varautumista tai väestönsuojelua, jos tiedon ilmaiseminen vahingoittaisi tai vaarantaisi turvallisuutta tai sen kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle. Salassapitovelvollisuus koskee myös verkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan tai varastointilaitteiston haltijan toimielimen jäsentä ja varajäsentä ja niiden palveluksessa tai niiden toimeksiannosta työskentelevää henkilöä, joka tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan on saanut tietää edellä tarkoitettun toimijan tai tämän asiakkaan taikka muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden.

Verkonhaltijalla, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalla ja varastointilaitteiston haltijalla on kuitenkin velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus niitä saada.

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija tai varastointilaitteiston haltija ja tässä pykälässä tarkoitettu henkilö eivät saa käyttää salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja omaksi hyödykseen eivätkä toisen hyödyksi tai vahingoksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Laki

energiatohokkuuslain 25 §:n 5 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan energiatohokkuuslain (1429/2014) 25 §:n 5 momentti.

2 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä   kuuta 20 .

Helsingissä 10.12.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri